

Alokace nákladů ve skupině podniků má své hranice

Velmi často se v daňové oblasti v rámci skupin podniků, ale i „jednoduše“ spojených osob, vyskytují otázky praktického uplatnění principů převodních cen v kombinaci s daňovou uznatelností výdaje vynaloženého spojenou osobou „ve prospěch“ jiné spřízněné osoby nebo skupiny osob (typicky v rámci koncernu). Obvykle se jedná o případy posouzení výdajů, které jsou ekonomicky odůvodněné u podniku, který je vynaložil, ovšem již tak snadné není takové důvody nalézt u podniků spojených.

Problematice, týkající se **daňové uznatelnosti tzv. skupinových nákladů**, se v nedávné době věnoval Nejvyšší správní soud v kauze „Continental“ (5 Afs 61/2015 – 52). V tomto případě byl posuzován výdaj české společnosti (tzv. Commitment fee), který byl fakticky finančním převodem uvnitř koncernové skupiny, kterým měly být kompenzovány dlouhodobé ztráty americké sesterské společnosti. V souvislosti s touto platbou obdržela mateřská společnost, nikoliv členové skupiny, příslib této americké společnosti, že si zachová po určitou dobu svou přítomnost na trhu USA, přestože její působení na tomto trhu bylo dlouhodobě ztrátové. Fakticky tedy byla americké společnosti poskytnuta kompenzace ztráty, která, dle názoru soudu, mohla být řešena různými způsoby, např. poskytnutím úvěru.

Dle názoru soudu, po obšírném zhodnocení důkazů, se nejeví pravděpodobné, že by pro samostatně podnikající subjekt bylo výhodné za obdobných okolností tímto způsobem poskytnout finanční prostředky jinému samostatně podnikajícímu subjektu na to, aby se tento druhý subjekt rozhodoval, zda zůstane či nezůstane přítomen na určitém trhu. České společnosti se nepodařilo prokázat bezprostřední ekonomický dopad a přímý vliv předmětné platby na její příjmy.

Právě otázka existence přímé a bezprostřední vazby mezi platbou Commitment fee a očekávanými příjmy, resp. udržením výše dosahovaných příjmů, byla v tomto posuzovaném případě sporná.

Nejvyšší správní soud souhrnně odkázal na svou ustálenou judikaturu, podle které daňově uznatelnými výdaji jsou pouze ty, jež byly skutečně vynaloženy za účelem dosažení, zajištění a udržení příjmů z podnikání, byť teprve očekávaných,

přičemž musí jít o výdaje, které bezprostředně souvisejí s podnikatelskou činností daňového subjektu, jsou přiměřené a mezi nimi a očekávanými příjmy existuje přímý vztah. Požadavek přímého vztahu vykládá judikatura tak, že bez vynaložení daných nákladů by podnikatel očekávané příjmy vůbec nezískal či ani neměl možnost získat. **V každém jednotlivém případě je proto nutné zvažovat, zda fakticky vynaložený výdaj přinese příjem nebo jej do budoucna zajistí, případně napomůže dosud získané příjmy podniku udržet.**

Ani skutečnost, že obdobná platba byla v Německu, Francii, Rumunsku a Portugalsku příslušnými finančními správami kvalifikována jako daňově uznatelný provozní náklad, nebyla soudem posouzena ve prospěch české společnosti s tím, že posouzení daňové uznatelnosti nákladů je výhradním právem každého členského státu EU. Daň z příjmů není v rámci EU daní harmonizovanou (s výjimkami vyplývajícími z aplikace příslušných směrnic) a **stanovení daňového základu tedy vyplývá z vnitrostátních předpisů, které mohou být a jsou logicky odlišné v jednotlivých státech.**

Při praktickém řešení problematiky „společných výdajů“ současně vyplývají na povrch nejen otázky spojené s rozdělováním (alokací) nákladů vynaložených jedním podnikem, ovšem rovněž ku prospěchu jiným, ale také **pochyby, zda k takto přerozdělovaným nákladům přísluší zisková přírážka, jaké jsou náležitosti dokladování takového přerozdělování**, apod. Tyto a další podobné oblasti praktického daňového posouzení velmi často „trápí“ finanční a daňové manažery jednotlivých společností, a budeme se jim věnovat v dalších vydáních.

Zodpovědným manažerům v konečném důsledku nezbyvá, než se velmi podrobně seznámit s právním režimem uplatňování takových typů nákladů v každé jednotlivé jurisdikci, kde působí spojená osoba, a současně s aktuálními výklady příslušné daňové správy. Užitečné je si být přitom vědom, že pouze obstaráním dostatku kvalifikovaných důkazních prostředků, pořízených nejlépe v čase realizace výdaje, se může zajistit jeho bezproblémové posouzení správcem daně.

Květen 2017